

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

*Адміністративне право і процес:
історія, сучасність, перспективи
розвитку*

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

*25 березня 2016
м. Кривий Ріг*

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

25 березня 2016 р., м. Кривий Ріг

**«АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС:
ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ»**

Матеріали конференції

Кривий Ріг 2016

Коропатов Олег Миколайович – професор кафедри адміністративного права та адміністративного процесу Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

«ГАРЯЧА ЛІНІЯ» ЯК ОДНА З ФОРМ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Протидія торгівлі людьми – це одна з проблем, що стоїть перед людством на сучасному етапі розвитку суспільства.

У лексиконі сучасного суспільства все частіше вживається термін «трафікінг» або ж «торгівля людьми». Здавалося б, людство давно забуло про явище работоргівлі, яке більшість з нас асоціюють з давньою та середньовічною історією – кріпацтвом, «чорним рабством» та іншими подібними явищами. Проте, як свідчать факти, работоргівля є цілком сучасною реалією, чие існування має потужне економічне підґрунтя. Ця проблема має глобальний характер, адже постраждати від торгівлі людьми може людина будь-якого віку, статі, походження, з будь-якою освітою і рівнем достатку [1].

Відповідно до статті 1 Закону України «Про протидію торгівлі людьми» протидія торгівлі людьми – система заходів, спрямованих на подолання торгівлі людьми шляхом її попередження і боротьби з нею та надання допомоги і захисту особам, які постраждали від торгівлі людьми [2].

Однією з форм надання допомоги особам, які виїжджають за межі України, або постраждали від протиправних дій щодо торгівлі людьми є «горячі лінії».

Вже не так часто можливо зустріти людину, яка не вміє користуватися телефоном. Телефонне консультування впевнено займає своє місце в соціальній та превентивній роботі з будь-якими верствами населення, бо пропонує тимчасову, але миттєву підтримку кожній людині, яка цього потребує. Важко уявити профілактичну роботу з різними соціальними групами без такого важливого компоненту, як «горяча лінія», яка реалізує значну

частину завдань соціальної профілактики: проводить інформаційно - пропагандистську роботу; здійснює правову просвіту громадян України з питань дотримання прав людини та протидії торгівлі людьми; забезпечує статистичними даними за результатом соціального дослідження з зазначеної проблеми [3].

Перша «гаряча лінія» з проблем запобігання торгівлі жінками була відкрита в Україні 18 листопада 1997 року у рамках програми діяльності громадської організації «Ла Страда»: Запобігання торгівлі жінками в країнах Центральної і Східної Європи». «Гаряча лінія» працювала один раз на тиждень, що знижувало ефективність її роботи й можливість оперативно допомагати у вирішенні особистих проблем громадян. З квітня 1998 р. телефон почав працювати щодня, крім суботи й неділі. З 2000 р. робота «гарячої лінії» здійснювалася у рамках спільного проекту з Організацією з безпеки та співробітництва в Європі, телефон працював щодня, крім неділі. З 1 листопада 2002 р. при фінансовій підтримці ОБСЄ у Міжнародному жіночому правозахисному центрі «Ла Страда - Україна» почала функціонувати національна «гаряча лінія», дзвінки на яку безкоштовні у межах України [4].

Застосування «гарячої лінії» має багато переваг:

- працює «гаряча лінія» майже цілодобово;
- простота та доступність у встановленні контакту (набрати номер та подзвонити можна негайно, можна також перервати розмову у будь - який час, у тому числі й у разі виникнення відповідної загрози безпеці);
- забезпечення анонімності та конфіденційності (абонент може отримати консультацію спеціаліста, знаходячись на «своїй» території);
- надання людині, яка потребує допомоги, можливості розповісти про свої проблеми та отримати кваліфіковану консультацію спеціаліста;
- повага до того, хто телефонує (сприйняття особи такою, якою вона є);
- індивідуальний підхід;
- поява «горячих ліній» в мережі інтернет;
- телефони «гарячої лінії» можливо отримати як в соціальних мережах, плакатах, газетах, журналах так і на обгортках товарів.

Телефони «горячої лінії» з питань протидії торгівлі людьми з'явилися не тільки на сайтах громадських організацій але й на сайтах правоохоронних органів держави (поліції, прокуратури, СБУ та ін.), державних органів виконавчої влади (консульських та дипломатичних установ, органів місцевої виконавчої влади) та органів місцевого самоврядування.

За телефоном «горячої лінії» надаються конкретні поради тим, хто збирається виїхати за кордон на роботу, відпочинок, навчання, укласти шлюб з іноземцем/кою і т.д., а також надходить інформація від родичів із проханням знайти зниклих за кордоном, здійснюється контакт з потерпілими від торгівлі людьми, які потребують соціальної допомоги. Таким чином, діяльність «горячої лінії» з попередження торгівлі людьми актуальна в умовах дефіциту професійної інформаційної допомоги населенню. Вона дозволяє отримати інформаційну підтримку на високому професійному рівні. У той же час подібна діяльність потребує заглиблення подальшого науково - теоретичного забезпечення [4].

Аналізуючи статистику дзвінків «горячої лінії» можна визначити спрямованість, а також цільові групи на певний відрізок часу для ведення превентивної роботи. Таким чином визначаються і регіони, у яких потрібно більш активно проводити превентивну роботу із залучанням засобів масової інформації, з метою розміщення інформації з цієї проблеми.

Працівники державних і неурядових установ постійно аналізують запити від абонентів на ту або іншу тему і визначають, на що саме треба акцентувати увагу при роботі у кожному конкретному випадку.

Підводячи підсумки викладеного, хотілося б підкреслити, що важливою частиною механізму з реалізації державної політики щодо запобігання та протидії, торгівлі людьми є робота консультативних телефонних «гарячих ліній». Телефонне консультування є однією з форм надання соціальної негайної анонімною допомоги, виконує функції перенаправлення осіб, які звернулись по допомогу. Такі телефони довіри мають величезний потенціал надання допомоги людям, які не можуть отримати допомогу в інший спосіб.

Література

1. <http://www.redcross.org.ua/index.php?pageid=133>
2. Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20 вересня 2011 року № 3739-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19-20, ст.17
3. <http://helpiks.org/4-100191.html>
4. http://la-strada.org.ua/ucp_mod_content_show_30_robota-garyachoyi-liniyi.html